

Số: /KL-STP

Quảng Ngãi, ngày 20 tháng 11 năm 2023

KẾT LUẬN

Kiểm tra, giám sát việc thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023

Thực hiện Quyết định số 93/QĐ-STP ngày 29/8/2023 của Giám đốc Sở Tư pháp về thành lập Đoàn kiểm tra, giám sát thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023 (*sau đây viết tắt là Đoàn kiểm tra, giám sát*); từ ngày 12/9/2023 đến hết ngày 15/11/2023, Đoàn kiểm tra, giám sát Sở Tư pháp đã tổ chức kiểm tra, giám sát việc thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023 (*sau đây viết tắt là Chương trình mục tiêu quốc gia*) tại Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Quảng Ngãi và các đơn vị tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia, gồm 05 huyện (*Sơn Tây, Ba Tơ, Sơn Hà, Minh Long và Trà Bồng*) và 15 xã (*Sơn Màu, Sơn Mùa, huyện Sơn Tây; Ba Liên, Ba Tô và Ba Giang, huyện Ba Tơ; Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang và Sơn Cao, huyện Sơn Hà; Long Mai, huyện Minh Long; Trà Hiệp, Trà Thanh, Trà Bùi, Trà Giang và Trà Phong, huyện Trà Bồng*); xét Báo cáo số 07/BC-ĐKTr ngày 15/11/2023 của Đoàn kiểm tra, giám sát; Giám đốc Sở Tư pháp kết luận việc thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia của Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh Quảng Ngãi và các đơn vị tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia như sau:

1. Đối với việc thực hiện Quyết định số 93/QĐ-STP ngày 29/8/2023 của Giám đốc Sở Tư pháp về việc thành lập Đoàn kiểm tra, giám sát việc thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023

- Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh (*viết tắt là Trung tâm TGPLNN*) nghiêm túc thực hiện Quyết định số 93/QĐ-STP ngày 29/8/2023 của Giám đốc Sở Tư pháp; theo đó, đã có Báo cáo số 07/BC-TGPL ngày 11/9/2023 về kết quả triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia, nội dung thể hiện cụ thể, rõ ràng theo yêu cầu của Đoàn kiểm tra, giám sát tại Thông báo số 02/TB-ĐKT ngày 08/9/2023 về việc kiểm tra, giám sát thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia.

- Trong quá trình kiểm tra, Lãnh đạo Trung tâm TGPLNN cử lãnh đạo các Phòng trực thuộc Trung tâm TGPLNN kịp thời giải trình, báo cáo các nội dung liên quan theo yêu cầu của Đoàn kiểm tra, giám sát.

- Việc lưu trữ hồ sơ khoa học, giúp cho việc cung cấp các tài liệu, hồ sơ nhanh chóng, kịp thời khi có yêu cầu của Đoàn kiểm tra, giám sát.

- Tại các địa phương tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia (05 huyện và 15 xã như đã nêu trên) đã phối hợp tốt với Đoàn kiểm tra, giám sát. Tại các buổi làm việc trực tiếp, đại diện UBND của các địa phương đã cung cấp đầy đủ thông tin về các buổi tổ chức hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và các buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia do Trung tâm TGPLNN thực hiện. Đồng thời, cung cấp những văn bản, tài liệu có liên quan cho Đoàn kiểm tra, giám sát đối chiếu, kiểm chứng.

2. Về công tác triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia của Trung tâm TGPLNN và các đơn vị tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia

2.1. Công tác ban hành văn bản triển khai thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia của Trung tâm TGPLNN

a) Việc tham mưu ban hành văn bản triển khai thực hiện

Tham mưu Giám đốc Sở Tư pháp ban hành Kế hoạch triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý và công tác kiểm tra, giám sát hoạt động trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia (Kế hoạch số 02/KH-STP ngày 10/01/2023) và Quyết định giao dự toán ngân sách nhà nước năm 2023 cho Trung tâm TGPLNN phục vụ công tác trợ giúp pháp lý và công tác tuyên truyền pháp luật cho người dân (Quyết định số 42/QĐ-STP ngày 27/3/2023).

b) Việc ban hành văn bản để triển khai thực hiện

- Chủ động ban hành Kế hoạch số 10/KH-TGPL ngày 10/4/2023 về việc triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia.

- Đối với công tác tổ chức hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật trợ giúp pháp lý

Ban hành Kế hoạch số 11/KH-TGPL ngày 18/4/2023 và Kế hoạch số 30a/KH-TGPL ngày 11/8/2023 về việc tổ chức hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp luật trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia và các văn bản phối hợp tổ chức hội nghị (cụ thể tại điểm 2.2 Mục 2 Kết luận này) tại 05 huyện Ba Tơ, Trà Bồng, Sơn Tây, Minh Long và Sơn Hà.

- Đối với công tác truyền thông về trợ giúp pháp lý:

Ban hành Kế hoạch số 12/KH-TGPL ngày 18/4/2023 truyền thông về trợ giúp pháp lý trong Chương trình mục tiêu quốc gia; theo đó, đã ban hành các kế

hoạch tổ chức truyền thông đối với từng địa phương (*cụ thể tại điểm 2.3 Mục 2 Kết luận này*).

2.2. Công tác tập huấn, bồi dưỡng kiến thức trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi

- Để thực hiện hiệu quả công tác tập huấn, bồi dưỡng kiến thức trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi, Trung tâm TGPLNN ban hành các kế hoạch triển khai thực hiện (*Kế hoạch số 11/KH-TGPL và Kế hoạch số 30a/KH-TGPL*); trên cơ sở đó, ban hành các văn bản gửi UBND huyện, Phòng Tư pháp, Phòng Dân tộc, Hội Liên hiệp phụ nữ, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh và UBND các xã trên địa bàn 05 huyện tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia đề nghị phối hợp tổ chức hội nghị (*cụ thể: Công văn số 40/TGPL ngày 20/7/2023, Công văn số 47/TGPL ngày 14/8/2023, Công văn số 48/TGPL ngày 16/8/2023, Công văn số 29/TGPL ngày 13/6/2023 và Công văn số 34/TGPL ngày 04/7/2023*).

Đối với mỗi huyện tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia, Trung tâm TGPLNN ban hành các quyết định phân công nhiệm vụ báo cáo chuyên đề tập huấn, bồi dưỡng kiến thức trợ giúp pháp lý cụ thể cho từng viên chức của đơn vị. Cụ thể:

+ Quyết định số 39/QĐ-TGPL ngày 29/6/2023 phân công viên chức báo cáo chuyên đề tại huyện Sơn Tây.

+ Quyết định số 51/QĐ-TGPL ngày 27/7/2023 phân công viên chức báo cáo chuyên đề tại huyện Trà Bồng.

+ Quyết định số 42/QĐ-TGPL ngày 18/7/2023 phân công viên chức báo cáo chuyên đề tại huyện Ba Tơ.

+ Quyết định số 61/QĐ-TGPL ngày 29/8/2023 phân công viên chức báo cáo chuyên đề tại huyện Sơn Hà.

+ Quyết định số 62/QĐ-TGPL ngày 29/8/2023 phân công viên chức báo cáo chuyên đề tại huyện Minh Long.

- Đại diện UBND 05 huyện (*Sơn Tây, Ba Tơ, Sơn Hà, Minh Long và Trà Bồng*) và UBND 15 xã (*Sơn Màu, Sơn Mùa, huyện Sơn Tây; Ba Liên, Ba Tô và Ba Giang, huyện Ba Tơ; Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang và Sơn Cao, huyện Sơn Hà; Long Mai, huyện Minh Long; Trà Hiệp, Trà Thanh, Trà Bùi, Trà Giang và Trà Phong, huyện Trà Bồng*) tích cực phối hợp cung cấp tài liệu liên quan khi Đoàn kiểm tra, giám sát yêu cầu tại buổi làm việc trực tiếp (*thể hiện tại các biên bản làm việc giữa Đoàn kiểm tra, giám sát và đại diện Lãnh đạo UBND cấp huyện, Phòng Dân tộc, Phòng Tư pháp huyện; đại diện Lãnh đạo UBND cấp xã và công chức tư pháp - hộ tịch xã; các văn bản thông báo, giấy mời của xã kèm theo*).

2.3. Công tác truyền thông về trợ giúp pháp lý

- Thực hiện Kế hoạch số 12/KH-TGPL, Trung tâm TGPLNN đã triển khai tổ chức 15 đợt truyền thông về trợ giúp pháp lý tại 15 xã (*Sơn Màu, Sơn Mùa huyện Sơn Tây; Ba Liên, Ba Tô và Ba Giang huyện Ba Tơ; Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang và Sơn Cao huyện Sơn Hà; Long Mai huyện Minh Long; Trà Hiệp, Trà Thanh, Trà Búi, Trà Giang và Trà Phong huyện Trà Bồng*).

Tại mỗi địa phương, nơi tổ chức truyền thông, Trung tâm TGPLNN ban hành từng kế hoạch riêng để thực hiện. Cụ thể:

- Ban hành Kế hoạch số 26/KH-TGPL ngày 14/6/2023 truyền thông về trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia tại xã Long Mai, huyện Minh Long. Theo đại diện UBND xã Long Mai cho biết, lãnh đạo xã đã cử công chức phối hợp với Trung tâm TGPLNN (*thông báo cho người dân biết địa điểm, thời gian, nội dung và chuẩn bị hội trường*) để tổ chức buổi truyền thông theo Kế hoạch số 26/KH-TGPL vào lúc 08 giờ, ngày 12/7/2023, tại Hội trường UBND xã Long Mai, huyện Minh Long.

- Ban hành các kế hoạch truyền thông trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia tại xã Sơn Màu, huyện Sơn Tây (*Kế hoạch số 22/KH-TGPL ngày 14/6/2023*), xã Sơn Mùa, huyện Sơn Tây (*Kế hoạch số 23/KH-TGPL ngày 14/6/2023*). Đại diện UBND 02 xã cho biết, sau khi nhận được kế hoạch của Trung tâm TGPLNN, lãnh đạo UBND xã đã cử công chức phối hợp với Trung tâm TGPLNN (*thông báo cho người dân biết địa điểm, thời gian, nội dung và chuẩn bị hội trường*) để tổ chức buổi truyền thông theo kế hoạch. Theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào lúc 08 giờ, ngày 30/6/2023, tại Hội trường UBND xã Sơn Mùa và 08 giờ, ngày 07/7/2023, tại Hội trường UBND xã Sơn Màu.

- Ban hành các kế hoạch truyền thông trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia tại các xã Ba Liên (*Kế hoạch số 18/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Ba Tô (*Kế hoạch số 14/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Ba Giang (*Kế hoạch số 27/KH-TGPL ngày 14/6/2023*) thuộc huyện Ba Tơ.

UBND các xã đã phát hành văn bản (*giấy mời, thông báo*) hoặc thông báo trên loa phát thanh của xã mời đại diện các Hội đoàn thể địa phương như: Hội Nông dân, Hội Liên hiệp phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu chiến binh, công chức xã, cán bộ chuyên trách xã; bí thư, trưởng thôn, công an viên, tổ hòa giải và Nhân dân trên địa bàn xã tham dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý theo Chương trình mục tiêu quốc gia do Trung tâm TGPLNN tổ chức ở địa phương, cụ thể:

Tại xã Ba Liên, huyện Ba Tơ lãnh đạo UBND xã chỉ đạo bí thư chi bộ thôn lồng ghép việc thông báo trong các buổi họp thôn để phổ biến thời gian, địa điểm, nội dung của buổi truyền thông được Trung tâm TGPLNN tổ chức vào ngày 07/6/2023; UBND xã Ba Tô, huyện Ba Tơ ban hành Giấy mời số 41/GM-UBND ngày 25/5/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 16/6/2023; UBND xã Ba Giang, huyện Ba Tơ ban hành Giấy mời số 126/GM-UBND ngày 07/7/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 10/7/2023.

- Ban hành các kế hoạch truyền thông trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia tại xã Sơn Giang (*Kế hoạch số 24/KH-TGPL ngày 14/6/2023*),

xã Sơn Hải (*Kế hoạch số 17/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Sơn Linh (*Kế hoạch số 15/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Sơn Cao (*Kế hoạch số 25/KH-TGPL ngày 14/6/2023*) thuộc huyện Sơn Hà..

UBND các xã đã phát hành văn bản (*giấy mời, thông báo*) hoặc thông báo trên loa phát thanh của xã mời đại diện các Hội đoàn thể địa phương như: Hội Nông dân, Hội Liên hiệp phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu chiến binh, công chức xã, cán bộ chuyên trách xã; bí thư, trưởng thôn, công an viên, tổ hòa giải và Nhân dân trên địa bàn xã tham dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý theo Chương trình mục tiêu quốc gia do Trung tâm TGPLNN tổ chức ở địa phương, cụ thể:

UBND xã Sơn Hải ban hành Thông báo số 24/TB-UBND ngày 06/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 09/6/2023 tại Nhà Văn hóa xã Sơn Hải; UBND xã Sơn Linh ban hành Thông báo số 30/TB-UBND ngày 12/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức tại Nhà văn hóa xã Sơn Linh vào lúc 08 giờ, ngày 14/6/2023; tại xã Sơn Giang (*không phát hành văn bản*) buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 26/6/2023 tại Nhà Văn hóa xã Sơn Giang; UBND xã Sơn Cao ban hành Giấy mời số 50/GM-UBND ngày 29/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 05/7/2023 tại Nhà văn hóa xã Sơn Cao.

- Ban hành các kế hoạch truyền thông trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia tại xã Trà Bùi (*Kế hoạch số 13/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Trà Thanh (*Kế hoạch số 16/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Trà Hiệp (*Kế hoạch số 19/KH-TGPL ngày 23/5/2023*), xã Trà Phong (*Kế hoạch số 20/KH-TGPL ngày 14/6/2023*), xã Trà Giang (*Kế hoạch số 21/KH-TGPL ngày 14/6/2023*) thuộc huyện Trà Bồng.

UBND các xã đã phát hành văn bản (*giấy mời, thông báo*) hoặc thông báo trên loa phát thanh của xã mời đại diện các Hội đoàn thể địa phương như: Hội Nông dân, Hội LHPN, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu chiến binh, công chức xã, cán bộ chuyên trách xã; bí thư, trưởng thôn, công an viên, tổ hòa giải và Nhân dân trên địa bàn xã tham dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý theo Chương trình mục tiêu quốc gia do Trung tâm TGPLNN tổ chức ở địa phương, cụ thể:

UBND xã Trà Bùi ban hành Thông báo số 40/TB-UBND ngày 02/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức vào ngày 19/6/2023 tại Hội trường UBND xã Trà Bùi; UBND xã Trà Giang ban hành Thông báo số 67/TB-UBND ngày 20/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức tại Nhà Văn hóa xã Trà Giang vào lúc 08 giờ, ngày 27/6/2023; UBND xã Trà Hiệp ban hành Thông báo số 39/TB-UBND ngày 06/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức tại Nhà văn hóa xã Trà Hiệp vào lúc 08 giờ, ngày 12/6/2023; UBND xã Trà Phong ban hành Thông báo số 80/TB-UBND ngày 28/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức tại Hội trường UBND xã Trà Phong vào lúc 08 giờ, ngày 03/7/2023; UBND xã Trà Thanh ban hành Thông báo số 21/TB-UBND ngày 09/6/2023, theo đó, buổi truyền thông được tổ chức tại Nhà Văn hóa thôn Vuông xã Trà Thanh vào lúc 08 giờ, ngày 12/6/2023.

2.4. Công tác biên soạn, in ấn tài liệu, phát hành sổ tay trợ giúp pháp lý, thực hiện phóng sự chuyên mục trợ giúp pháp lý phục vụ Chương trình mục tiêu quốc gia

- Lãnh đạo Trung TGPLNN đã phân công viên chức tìm hiểu và nghiên cứu biên soạn, xin giấy phép in Sổ tay hỏi đáp pháp luật về trợ giúp pháp lý và in tờ gấp pháp luật về các nội dung của Luật Khiếu nại năm 2021, Luật Hôn nhân và gia đình năm 2014 và Luật Hộ tịch để cấp phát cho người dân (*có gửi kèm sổ tay và các tờ gấp*).

- Trung tâm TGPLNN đã tiến hành ký hợp đồng thực hiện sản xuất và phát sóng 08 phóng sự chuyên mục trợ giúp pháp lý trên kênh truyền hình PTQ của Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh Quảng Ngãi phục vụ cho người dân tộc thiểu số ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi theo nội dung Chương trình mục tiêu quốc gia. Tính đến ngày 03/11/2023, Trung tâm đã hoàn thành xong 08 phóng sự nêu trên.

2.5. Về việc sử dụng nguồn kinh phí

Tính tới thời điểm Đoàn kiểm tra, giám sát báo cáo kết quả kiểm tra, giám sát, Trung tâm TGPLNN đã tiến hành giải ngân các khoản kinh phí, cụ thể như sau:

- Trung tâm đã tiến hành giải ngân xong số tiền 181.208.000 đồng (*một trăm tám mươi một triệu hai trăm lẻ tám nghìn đồng*), đối với nguồn ngân sách phục vụ công tác tổ chức 05 Hội nghị tập huấn, bồi dưỡng kiến thức pháp trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia tại 05 huyện (*tiền thuê hội trường, hỗ trợ tiền ăn cho đại biểu không hưởng lương...*).

- Trung tâm đã tiến hành giải ngân xong số tiền là 49.300.000 đồng (*bốn mươi chín triệu ba trăm ngàn đồng*) đối với hoạt động triển khai các đợt truyền thông về trợ giúp pháp lý tại 15 xã theo kế hoạch.

- Trung tâm đã tiến hành giải ngân xong số tiền 43.288.000 đồng (*bốn mươi ba triệu hai trăm tám mươi tám nghìn đồng*) đối với kinh phí phục vụ việc in ấn biên soạn tài liệu cấp phát cho người dân.

- Riêng đối với nguồn kinh phí dành cho hoạt động thực hiện phóng sự chuyên mục trợ giúp pháp lý trên kênh truyền hình PTQ của Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Trung tâm đang làm thủ tục thanh toán giải ngân theo quy định.

3. Công tác khảo sát tại các địa phương thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia của Đoàn kiểm tra, giám sát

Sở Tư pháp phát hành 02 mẫu phiếu khảo sát (*phiếu số 1*) dành cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng và cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi; (*phiếu số 2*) dành cho người dân sinh sống tại vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi), mỗi phiếu phát ra 150 bản phục vụ công tác khảo sát.

Sau các buổi làm việc tại UBND 05 huyện (*Sơn Tây, Ba Tơ, Sơn Hà, Minh Long và Trà Bồng*) và 15 xã (*Sơn Màu, Sơn Mùa, huyện Sơn Tây; Ba Liên, Ba Tô và Ba Giang, huyện Ba Tơ; Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang và Sơn Cao, huyện Sơn Hà; Long Mai, huyện Minh Long; Trà Hiệp, Trà Thanh, Trà Bùi, Trà Giang và Trà Phong, huyện Trà Bồng*), Đoàn kiểm tra, giám sát cùng với công chức của Phòng Tư pháp huyện và công chức tư pháp - hộ tịch xã tiến hành khảo sát tại địa phương với các nội dung liên quan đến việc tập huấn, bồi dưỡng kiến thức trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi và việc truyền thông về trợ giúp pháp lý theo Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn tỉnh.

Qua khảo sát cho thấy, đa phần người được khảo sát cho rằng hài lòng với các buổi bồi dưỡng, tập huấn về trợ giúp pháp lý do Trung tâm TGPLNN tổ chức; các quy định pháp luật được phổ biến cần thiết, thiết thực trong đời sống; được biết đến chính sách trợ giúp pháp lý của nhà nước, hoạt động của Trung tâm TGPL, đồng thời biết đến quyền và lợi ích của người được trợ giúp pháp lý và sẽ tuyên truyền, phổ biến và giới thiệu người thân, bạn bè đến Trung tâm TGPLNN thực hiện quyền, lợi ích theo quy định (*phiếu số 1*); Người dân được khảo sát cho biết, đã tham gia các buổi truyền thông do Trung tâm TGPLNN tổ chức tại địa phương, các quy định pháp luật được phổ biến là cần thiết, quá trình tham gia các buổi truyền thông không gặp vấn đề gì khó khăn. Theo đó, biết được chính sách, hoạt động của Trung tâm TGPLNN, biết được quyền, lợi ích của người được trợ giúp pháp lý và đã có yêu cầu được trợ giúp pháp lý qua Trung tâm TGPLNN. Hầu hết, đều hài lòng về cách ứng xử, giao tiếp của người thực hiện trợ giúp pháp lý. Đối với tài liệu truyền thông về pháp luật do Trung tâm TGPLNN cung cấp có nội dung thiết thực, ngắn gọn, dễ hiểu (*phiếu số 2*).

Đây là cơ sở để xem xét, đánh giá thực trạng những mặt tích cực đã phát huy được trong việc triển khai thực hiện nội dung hoạt động trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia do Trung tâm TGPLNN chủ trì. Đồng thời, kịp thời phát hiện những khó khăn, vướng mắc, từ đó đánh giá việc thực hiện các nội dung trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia và đề xuất những giải pháp tháo gỡ hoặc báo cáo, kiến nghị cấp có thẩm quyền xem xét, hướng dẫn giải quyết đảm bảo việc triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý đúng mục tiêu, đạt chất lượng; đồng thời góp phần chấp hành nghiêm các quy định của pháp luật về trợ giúp pháp lý.

4. Nhận xét, đánh giá

Qua công tác kiểm tra, giám sát trực tiếp tại các đơn vị, địa phương thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia (*có Biên bản làm việc; hồ sơ, tài liệu do các đơn vị, địa phương cung cấp; lấy ý kiến các đối tượng thụ hưởng thuộc Chương trình mục tiêu quốc gia thông qua Phiếu khảo sát về việc triển khai thực hiện nội dung hoạt động TGPL của Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023*) và đổi chiều kết quả báo cáo tại Báo cáo số 07/BC-TGPL ngày 11/9/2023 và Báo cáo số 11/BC-TGPL ngày 14/11/2023 của Trung tâm TGPLNN về kết quả triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển

kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023, cùng văn bản, tài liệu do Trung tâm TGPLNN cung cấp; Sở Tư pháp nhận thấy:

4.1. Ưu điểm

- Trung tâm TGPLNN đã chủ động xây dựng, ban hành văn bản và tổ chức triển khai thực hiện nội dung Chương trình mục tiêu quốc gia trên địa bàn tỉnh đảm bảo đúng yêu cầu, mục đích, đối tượng đề ra gắn với kinh phí được giao. Nội dung tập huấn, bồi dưỡng kiến thức trợ giúp pháp lý cho già làng, người có uy tín trong cộng đồng, cán bộ cơ sở vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi (*viết tắt là Hội nghị tập huấn*); truyền thông về TGPL và biên soạn, in ấn tài liệu, phát hành sổ tay TGPL miễn phí cho người dân được tổ chức thực hiện cụ thể, chất lượng tại đúng địa bàn, đối tượng thụ hưởng của Chương trình mục tiêu quốc gia (*có thực hiện, có triển khai và có kết quả cụ thể như nội dung nêu tại Mục 2 Báo cáo này*).

- Đại biểu tham dự Hội nghị tập huấn nắm rõ quyền lợi, chính sách trợ giúp pháp lý, từ đây, họ là cầu nối cho những người dân thuộc đối tượng trợ giúp pháp lý tại địa phương đến với Trung tâm TGPLNN khi có nhu cầu. Theo thông tin từ lãnh đạo của các địa phương, đơn vị tham gia Chương trình mục tiêu quốc gia, sau buổi Hội nghị tập huấn, các đại biểu tham dự đã tích cực tuyên truyền, phổ biến, giới thiệu các nội dung chính sách trợ giúp pháp lý, quyền, lợi ích của người được trợ giúp pháp lý cho người thân, bạn bè và các hộ lân cận trong khu dân cư mình đang sinh sống các chính sách pháp luật về trợ giúp pháp lý.

- Người dân tham dự buổi truyền thông rất hài lòng về tinh thần trách nhiệm, về cách hướng dẫn, tuyên truyền, tư vấn pháp luật, cũng như cách ứng xử giao tiếp của đội ngũ báo cáo viên và những người tổ chức. Thông qua buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý, người dân đã tiếp cận các chính sách pháp luật về trợ giúp pháp lý, biết rõ về quyền, lợi ích của mình về trợ giúp pháp lý. Đồng thời được giải đáp, tư vấn, hỗ trợ giải quyết các vướng mắc của bản thân, gia đình về những vấn đề tranh chấp phát sinh, từ đó, nâng cao hiểu biết pháp luật, ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật nên đã hạn chế được những tranh chấp, khiếu kiện và vi phạm pháp luật của người dân địa phương.

4.2. Khó khăn, vướng mắc

- Đối tượng thụ hưởng Chương trình mục tiêu quốc gia đều là người đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống tại các huyện miền núi, người dân chủ yếu giao tiếp bằng tiếng dân tộc của mình như tiếng Hrê, Cor, Ca dong... còn đội ngũ báo cáo viên pháp luật của Trung tâm TGPLNN chưa từng học qua hay được tập huấn về giao tiếp ngôn ngữ của người địa phương nên trong quá trình tổ chức các buổi truyền thông còn gặp nhiều khó khăn khi trao đổi trực tiếp, hướng dẫn tư vấn cho người dân khi họ có nhu cầu.

- Hầu hết, các đơn vị, địa phương tham gia Chương trình mục tiêu quốc gia đều là xã miền núi, đặc thù người dân địa phương đều làm nông nghiệp, việc di chuyển khó khăn do địa hình phức tạp, nên người dân phải nghỉ làm cả ngày nhưng khi dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý thì người dân không được

nhận hỗ trợ kinh phí và nước uống (*tâm lý mất ngày công làm việc, không được hỗ trợ kinh phí*); vì vậy, khi phối hợp với Trung tâm TGPLNN tổ chức các buổi truyền thông, việc mời được người dân tham dự các buổi truyền thông rất khó thực hiện, người dân tham buổi truyền thông không nhiều, dẫn đến tính truyền thông chính sách chưa đạt kết quả cao, chưa được sâu rộng đến nhiều người, nhiều đối tượng.

- Qua kiểm tra, giám sát thực tế tại các đơn vị tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia, nhận thấy việc giao cho Sở Tư pháp nhiệm vụ kiểm tra, giám sát việc thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia là không phù hợp, bởi vì, công tác kiểm tra, giám sát đã được giao cho Ban Dân tộc tỉnh, UBND các huyện, thị xã, thành phố. Do đó, hằng năm các đơn vị là chủ dự án đều thực hiện việc kiểm tra, giám sát dẫn đến chồng chéo, gây khó khăn cho các địa phương đơn vị thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia.

5. Đề xuất, kiến nghị

Đề nghị cơ quan có thẩm quyền, bổ sung phần kinh phí hỗ trợ cho các đối tượng tham dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý, nhằm bù đắp khoản chi phí họ bị mất thu nhập trong thời gian tham dự buổi truyền thông về trợ giúp pháp lý do Trung tâm TGPLNN tổ chức, đồng thời, động viên khuyến khích người dân trên địa bàn xã tích cực tiếp cận pháp luật nói chung, các chính sách pháp luật về trợ giúp pháp lý nói riêng.

Trên đây là kết luận của Giám đốc Sở Tư pháp về kiểm tra, giám sát việc triển khai thực hiện nội dung trợ giúp pháp lý của Chương trình mục tiêu quốc gia phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi tỉnh Quảng Ngãi năm 2023 tại Trung tâm Trợ giúp pháp lý Nhà nước tỉnh và các đơn vị tham gia thực hiện Chương trình mục tiêu quốc gia./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (để b/c);
- Văn phòng UBND tỉnh;
- Ban Dân tộc tỉnh;
- UBND huyện: Minh Long, Sơn Hà, Ba Tơ, Trà Bồng, Sơn Tây;
- UBND các xã: Sơn Màu, Sơn Mùa, huyện Sơn Tây; Ba Liên, Ba Tô và Ba Giang, huyện Ba Tơ; Sơn Hải, Sơn Linh, Sơn Giang và Sơn Cao, huyện Sơn Hà; Long Mai, huyện Minh Long; Trà Hiệp, Trà Thanh, Trà Bùi, Trà Giang và Trà Phong, huyện Trà Bồng;
- GD, các PGĐ Sở;
- Đoàn Kiểm tra;
- VP Sở, CTTTr Sở;
- Lưu: VT, TTr(dt).

GIÁM ĐỐC

Tôn Long Hiếu